

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΙΗ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 746²	Μεγάλου Ἀθανασίου Δευτέρα 18 Ἰανουαρίου 2016 (2001)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

Ὁ Μέγας Ἀθανάσιος (ἀγῶνες καὶ περιπέτειες γιὰ τὴν ἀκρίβεια τῆς Ὁρθοδοξίας)

Νὰ τοῦ πλέξουμε ἐγκώμια, ἀγαπητοί μου; Εἶμαστε πολὺ μικροί. Ἐκεῖνος εἶνε **γίγαντας** καὶ τὸ ὕψος του προκαλεῖ δέος. Ὅποιος διαβάζει τὸ βίο του αἰσθάνεται ἴλιγγο μπροστὰ στὴ φυσιογνωμία του. Ἐν τούτοις θὰ ψελλίσουμε κ' ἐμεῖς λίγες λέξεις πρὸς τιμὴν του.

Ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος **ὠνομάστηκε μέγας**, διότι στὴν ἐποχὴ του ἀγωνίστηκε μόνος νὰ κρατήσῃ τὴν ὀρθόδοξο πίστι.

Κινδύνευε τότε ἡ Ὁρθοδοξία. Παρουσιάστηκε μία αἵρεσις, ἡ αἵρεσις τοῦ Ἀρείου, ποὺ ἔλεγε γιὰ τὸ Χριστό, ὅτι «ἦν ποτε ὅτε οὐκ ἦν» δηλαδή, ἦταν κάποτε ἐποχὴ ποὺ ὁ Χριστὸς δὲν ὑπῆρχε. Αὐτὴ ἦταν βλάσφημη ἰδέα ἐναντίον τῆς θεότητος τοῦ Λόγου καὶ τῆς αἰωνιότητος τοῦ Θεοῦ Λόγου. Αὐτό, τὸ ὅτι «ἦταν κάποτε ἐποχὴ ποὺ αὐτὸς δὲν ὑπῆρχε», μπορούμε νὰ τὸ ποῦμε γιὰ ὄλους καὶ γιὰ ὅλα, ἀλλ' ὄχι γιὰ τὸ Χριστό. Διότι δὲν ὑπῆρξε ποτέ ἐποχὴ ποὺ δὲν ὑπῆρχε ὁ Χριστός. Εἶνε ἀναρχος, αἰώνιος, ὑπεραιώνιος.

Ἐναντίον τοῦ Ἀρείου **ἀγωνίστηκε** ὁ Μέγας Ἀθανάσιος, καὶ μὲ ἐπιχειρήματα ἀπὸ τὴ Γραφὴ τὸν κατετρόπωσε. Διότι τὴ Γραφὴ τὴν ἤξερε ἀπ' ἔξω. Σήμερα οἱ Χριστιανοί, μηδενὸς ἐξαιρουμένου, δὲν διαβάζουμε Γραφή, ὅπως ὁ Μέγας Ἀθανάσιος. Νίκησε λοιπὸν λόγῳ τῆς πίστεώς του, ἀλλὰ καὶ λόγῳ τῆς βαθειᾶς γνώσεως τῆς ἐρμηνείας τῆς ἁγίας Γραφῆς.

Ἀγωνίστηκε **ἐναντίον τῶν ἀρειανῶν.** Ἀλλὰ ἀγωνίστηκε καὶ ἐναντίον μιᾶς ἄλλης παρατάξεως. Ποιᾶς παρατάξεως; Ἐξ αἰτίας τοῦ Ἀρείου ἡ Ἐκκλησία εἶχε διχασθῆ – ὁ Θεὸς νὰ φυλάῃ τὴν Ἐκκλησία ἀπὸ διαίρεσι, ἀπὸ σχίσμα. Ὁ λαὸς τῆς Ἀλεξανδρείας ξαφνικὰ χωρίστηκε σὲ τρεῖς παρατάξεις. Ἡ μία ἦταν οἱ ὀρθόδοξοι, μὲ τὸ Μέγα Ἀθανάσιο. Ἡ ἄλλη, μὲ βασιλιάδες καὶ αὐτοκράτορες, ἦταν οἱ ἀρειανοί.

αὐτοὶ ἔφεραν τὴ διαίρεσι. Καὶ ἡ ἄλλη παράταξι ἦταν οἱ **ἡμιαρειανοί.** Τί ἔλεγαν αὐτοί; Αὐτοὶ ἦταν οἱ «συμβιβαστικοί». Ἐμεῖς, ἔλεγαν, θέλουμε τὸ μέσον· οἱ ὀρθόδοξοι εἶνε τὸ ἓνα ἄκρο, οἱ ἀρειανοὶ τὸ ἄλλο ἄκρο· ἐμεῖς θὰ τοὺς συμβιβάσουμε.

–**Νὰ ὑποχωρήσῃς κ' ἐσύ,** ἔλεγαν στὸν Ἀθανάσιο, νὰ ὑποχωρήσουν κι αὐτοί. Νὰ ὑποχωρήσῃς καὶ νὰ δεχθῆς στὸ «Πιστεύω» νὰ προστεθῆ ἓνα γράμμα, μόνον ἓνα μικρὸ γράμμα. Ἐκεῖ ποὺ λέει γιὰ τὸ Χριστὸ «*ὁμοούσιον τῷ Πατρί*», νὰ προσθέσουμε τὸ γιῶτα («ι») καὶ ἀντὶ «*ὁμοούσιον*» νὰ γίνῃ «*ὁμοιούσιον*».

–**Ὁχι,** εἶπε ὁ Μέγας Ἀθανάσιος. Διότι ὅποιος ἀφαιρέσῃ ἢ προσθέσῃ ἔστω κ' ἓνα γράμμα, θὰ εἶνε ἔνοχος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Τὸ «*ὁμοούσιον*» σημαίνει Θεός, τὸ «*ὁμοιούσιον*» σημαίνει ἄνθρωπος.

Δὲν ὑποχώρησε ὁ Μέγας Ἀθανάσιος. Γι' αὐτὸ καὶ **τὸν πολέμησαν μὲ λύσσα.** Καὶ τί δὲν **τὸν κατηγορήσαν!** Εἶπαν, ὅτι ἀδικεῖ τοὺς παπᾶδες· ὅτι ἄλλους τοὺς ἔχει εὐνοουμένους καὶ ἄλλους ὄχι, ὅτι τὸν ἓνα τὸν ἔχει κοντά του καὶ τὸν ἄλλο μακριά. Ὅτι εἶνε σκληρός, ὅτι χτυπάει τοὺς παπᾶδες. Ὅτι πίνει. Ὅτι σκότωσε ἓνα παπᾶ. Ὅτι ἔκλεψε χρήματα ἀπὸ ἄλλου καὶ ἀπὸ ἑαυτοῦ. Ὅτι εἶχε ἓνα πιθᾶρι νομίσματα καὶ τὰ ἔδωσε γιὰ ν' ἀνατρέψῃ τὸ καθεστῶς τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ὅτι ἐμπόδισε τὰ κάρβια ν' ἀναχωρήσουν ἀπὸ τὸ λιμάνι τῆς Ἀλεξανδρείας γιὰ νὰ μεταφέρουν σιτᾶρι στὴν Κωνσταντινούπολι. Ὅτι... ὅτι... ὅτι... ἱστορία ὀλόκληρη.

Δικάστηκε καὶ καταδικάστηκε. **Δικαιώθηκε** ὅμως ἀπὸ τὴ Σύνοδο. Μόνον δύο περιστατικὰ θὰ σᾶς πῶ.

● **Τὸν συκοφάντησαν, ὅτι ἔκοψε τὸ χέρι ἐνὸς παπᾶ,** τὸν ὁποῖο αὐτοὶ τὸν εἶχαν κρύψει. Λέει στὰ παιδιὰ του ὁ Ἀθανάσιος· Τρέξετε νὰ τὸν

βρήτε. Ἔψαξαν, τὸν βρήκαν καὶ τὸν ἔφεραν στὴ Σύνοδο.

–Ἔκοψες, λένε στὸν Ἀθανάσιο, τὸ χέρι τοῦ παπᾶ, καὶ μὲ τὸ χέρι αὐτὸ κάνεις μάγια...

–Πόσα χέρια ἔχει κάθε ἄνθρωπος; τοὺς ἐρωτᾷ.

–Δύο, ἀπαντοῦν.

–Μήπως ὑπάρχει ἄνθρωπος μὲ τρία χέρια;

–Ὅχι.

Τότε λέει:

–Φέρτε ἐδῶ τὸν παπᾶ.

Ἦταν παρουσιάστηκε, τοὺς ἐρωτᾷ πάλι:

–Εἶνε αὐτός, γιὰ τὸν ὁποῖο μὲ κατηγορεῖτε;

–Αὐτός εἶνε.

–Δεῖξε τὰ χέρια σου, τοῦ λέει (εἶχε δύο χέρια). Ἐὰν εἶχε καὶ τρίτο χέρι, λέει στοὺς κριτάς, τότε τοῦ ἔκοψα τὸ χέρι καὶ εἶμαι ἔνοχος.

Ἔτσι ἀποδείχθηκε ἡ συκοφαντία.

● **Ἄλλη συκοφαντία ἦταν, ὅτι ἀτίμασε μιὰ κοπέλλα** – ποίος; ἐκεῖνος ποὺ ζοῦσε σὰν ἄγγελος. Καὶ βρήκαν μιὰ γυναῖκα, ἕνα πορνικὸ γύναιο, τὴν πλήρωσαν, καὶ τῆς εἶπαν: Ἐσὺ θὰ τὸν κατηγορήσης τὸν Ἀθανάσιο...

Ὁ Μέγας Ἀθανάσιος ἦταν μικρὸς στὸ ἀνάστημα, κοντός. Ὄταν ἦρθε ἡ ὥρα νὰ τὸν δικάσουν, πῆρε κοντὰ τὸ διακὸ του, ποὺ εἶχε ἀνάστημα, φαινόταν σὰν δεσπότης. Τοῦ λέει λοιπόν: Στὸ δικαστήριον θὰ παρουσιαστῆς ἐσὺ καὶ θὰ κάνης ὅτι εἶσαι ἐγώ, ὁ Ἀθανάσιος.

Ἄρχισε νὰ κλαίῃ τὸ γύναιο καὶ νὰ λέῃ, ὅτι Μιὰ νύχτα μὲ ἀτίμασε ὁ Ἀθανάσιος κ.λπ.. Ἔλεγε ἡμερομηνίες, χρονολογίες – ὁ Θεὸς νὰ φυλάῃ ἀπὸ συκοφαντίες γυναῖκας. Ὅλοι πίστευαν, ὅτι ὁ Ἀθανάσιος ἔκανε τὴν ἁμαρτία.

Τότε παρουσιάζεται ὁ διακὸς καὶ τῆς λέει:

–Γιὰ κοίταξέ με καλά· ἐγὼ σὲ ἀτίμασα;

–Ναὶ ἐσύ, λέει αὐτῇ (ποὺ οὔτε κἂν ἤξερε τὸν Ἀθανάσιο, οὔτε τὸν εἶχε δεῖ ποτὲ ποιὸς εἶνε).

Ἔτσι πάλι ἀποδείχθηκε ἡ συκοφαντία.

Χαρακτηριστικὸ γνῶρισμα τοῦ Μεγάλου Ἀθανασίου ἦταν, ὅτι ὑπῆρξε **ἀδιάλλακτος**. Δὲν ὑποχωροῦσε. Μία μέρα στὴν ἀρχιεπισκοπὴ τοῦ χτύπησε τὴν πόρτα ἕνας στρατηγός.

–Ἔχεις γράμμα ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα, ὁ ὁποῖος ἐπιμένει νὰ ἐκτελέσης ἀμέσως τὴν ἐξῆς διαταγή. Ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν θ' ἀνοίξης τὴν πόρτα τῆς ἐκκλησίας καὶ θὰ βάλῃς μέσα τὸν Ἄρειο.

–Ἔπαγε, στρατηγέ, καὶ ἀναπαύου...· θὰ κάνω τὸ καθῆκον μου, τοῦ λέει ὁ Ἀθανάσιος.

Πέρασαν τρεῖς μέρες, δὲν ἀνοίξε τις πόρτες· ἄφησε τὸν Ἄρειο ἀπ' ἔξω, δὲν τοῦ ἐπέτρεψε νὰ μπῆ.

Ἀπὸ κεῖ ἄρχισε ἡ μεγάλη περιπέτεια καὶ ἡ

ἐξορία του. Διότι **δὲν ἐπέτρεπε νὰ μποῦν αἰρετικοὶ στὴν ἐκκλησία**: ἀγωνίστηκε γι' αὐτό.

Καὶ ὄχι μόνο ἀδιάλλακτος, ἀλλὰ καὶ **θαρραλέος καὶ ἀτάραχος** ἦταν.

Τὸν περικύκλωσαν στὴ μητρόπολιν τοῦ τάγματα ὅλη νύχτα. Ἄλλ' αὐτὸς ἀτάραχος, εἰρηνικός. Τὸ πρῶν, ὅταν **ἔφευγε γιὰ τὴν ἐξορία**, ὁ οὐρανὸς ἦταν σκεπασμένος ἀπὸ σύννεφα. Τὰ πνευματικά του τέκνα ἔκλαιγαν. Τότε κοιτάζοντας τὰ σύννεφα τοὺς λέει:

–Βλέπετε τὰ σύννεφα; ἔτσι εἶνε καὶ τὰ γεγονότα αὐτά: «*νεφύδριόν ἐστὶ καὶ θᾶπτον παρελεύσεται*»· συννεφάκι εἶνε αὐτὸ ποὺ συμβαίνει, σύντομα θὰ περάσῃ καὶ θὰ φύγῃ.

Πέντε φορές ἐξωρίστηκε. Ἐζησε μέσα σὲ σπηλιές, σὲ χαράδρες, καὶ σὲ τάφους (μέσα σ' ἕνα τάφο κρυβόταν). Καὶ **ἔμεινε μόνος**. Μόνος σήκωσε στοὺς ὤμους του τὴν Ὁρθοδοξία. Λένε στὴ μυθολογία, ὅτι τὴ Γῆ τὴ σήκωνε στοὺς ὤμους τοῦ ὁ λεγόμενος Ἄτλας. Ἄλλ' αὐτὸ εἶνε μῦθος. Ἐδῶ εἶνε πραγματικότητα· ὅτι ὁ Ἀθανάσιος κράτησε μόνος στοὺς ὤμους τοῦ τὴν Ὁρθοδοξία ὁλόκληρη.

* * *

Τώρα ἐμεῖς τί ἔχουμε νὰ διδαχθοῦμε ἀπὸ αὐτά; Μεγάλοι Ἀθανάσιοι νὰ γίνουμε, δὲν μποροῦμε. Ἐμεῖς ὅλοι τὸ νυχάκι τοῦ Μεγάλου Ἀθανασίου δὲν κάνουμε. Ἄς παρακαλέσουμε τὸ Θεό, ν' ἀναδείξῃ νέα ἀναστήματα ποὺ θὰ ὑπερασπίσουν τὴν ὀρθόδοξο πίστι μας. Καὶ ἂν δὲν μποροῦμε νὰ γίνουμε Μεγάλοι Ἀθανάσιοι, ἂς γίνουμε **μικροὶ Ἀθανάσιοι**. Πολλοὶ μικροὶ Ἀθανάσιοι, ἐνωμένοι, μπορεῖ νὰ φτάσουν στὴν ἐνσάρκωσι τοῦ πνεύματος τῆς ἀντιστάσεως ὑπὲρ τῆς πίστεώς μας.

Σήμερα ζοῦν τὰ ἐγγόνια τοῦ Ἀρείου. Ἡ διδασκαλία τοῦ Ἀρείου ἀναστήθηκε στὰ πρόσωπα τῶν χιλιαστῶν. Οἱ **χιλιασταὶ** δὲν λένε τίποτε ἄλλο παρὰ αὐτὰ ποὺ ἔλεγε ὁ Ἄρειος.

Βάλλεται καὶ κινδυνεύει ἡ Ὁρθοδοξία, καὶ πρέπει νὰ σταθοῦμε **φρουροὶ στὰ πνευματικὰ σύνορα**. Μικροὶ - μεγάλοι νὰ γίνουμε ἕνας βράχος καὶ νὰ ποῦμε στὰ ἄγρια κύματα τῆς Δύσεως καὶ τῆς Ἀνατολῆς.

Ἄλτ! Εἶμαστε Ἕλληνες Χριστιανοί, δὲν θὰ περάσετε. Μασόνιοι, ἄθεοι, χιλιασταί, φράγκοι, προτεστάντες, δὲν θὰ περάσετε. Ὅχι. Θὰ μείνουμε ἐδῶ ὅλοι, μία ψυχὴ - ἕνας λαός. Καὶ ἐλπίζω ὁ Θεός, ποὺ βοήθησε τὸ Μέγα Ἀθανάσιο, θὰ βοηθήσῃ καὶ ἐμᾶς νὰ μείνουμε μέχρι τέλους πιστοὶ στὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν· ὃν, παῖδες Ἑλλήνων, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**